

KOTITALOUSKESKUKSEN RAHASTO

Tukea kotitalous- ja käsityöalan tutkimukselle

Rahasto perustuu Kotitalous- ja kuluttaja-asiain tutkimuskeskuksen, entisen Kotitalouskeskuksen, lopettamisen yhteydessä 1992 tehtyyn lahjoitukseen. Rahasto tukee tutkimusta, joka käsittelee kotitalousopetusta ja -neuvontaa sekä kuluttajakysymyksiä. Apurahoja myönnetään kotitalous- ja käsityöalaa ja näiden opetusta koskeviin tutkimuksiin sekä näiden alojen opintomatkoihin ja kongresseihin. Huomioon otetaan myös monitieteisyys tukemalla eri tieteidenalojen tutkimuksia.

Kotitalous- ja kuluttaja-asiain tutkimuskeskus ry – Forskningscentralen för hushållnings- och konsumentfrågor rf. sai alkunsa 30.9.1941, jolloin neuvontajärjestöjen edustajat kokoontuivat Marttaliiton aloitteesta keskustelemaan Kotitalouskeskuksen perustamisesta. Marttaliiton ohella perustajia olivat Pienviljelijäin Keskusliitto, Pienviljelijäin Liitto ja Sosiaalidemokraattinen Työläisnaisliitto. Myös Finlands svenska Marthaförbund kuului perustajajäseniin, ja jatkossa mukaan liittyi muitakin järjestöjä. Keskuksen tarkoitus oli suunnitella ja toteuttaa kotitalousneuvonnan ja yleensä kotitalouden alaan kuuluvia tehtäviä.

Kotitalouskeskus toimi valtakunnallisena tutkimuskeskuksena toimialanaan kotitalousopetus ja -neuvonta sekä kuluttajapolitiikkaa palveleva tutkimustoiminta. Se teki selvityksiä, tutkimuksia, kokeiluja ja vertailuja, hankki opetus- ja valistustoimintaan liittyvää aineistoa, harjoitti julkaisu- ja tiedotustoimintaa sekä järjesti koulutusta ja seminaareja. Keskus laati aloitteita ja antoi lausuntoja kotitalous- ja kuluttaja-asioiden edistämiseksi sekä osallistui edustamiensa tutkimusalojen valtakunnalliseen ja kansainväliseen yhteistoimintaan. Nimi muutettiin 1972 Kotitalous- ja kuluttaja-asiain tutkimuskeskukseksi (KKTK).

KKTK julkaisi kymmeniä tutkimuksia esimerkiksi asumiseen, kodin ruokatalouteen, vaatehuoltoon ja kulutusluottoihin liittyvistä jokapäiväiseen kotitalouden hoitoon

Kotiloustunti Peltolan koulussa Lieksassa. Kuva Aarne Turunen, Piilisen museo

kuuluvista asioista. Markkinoille tulleita uutuuksia kokeiltiin ja testattiin. 1980–1990-luvuilla julkaistiin myös useita nuorison kulutustottumuksiin liittyviä tutkimuksia.

Kuluttajahallinnon organisaatio muuttui 1.6.1990, jolloin Kuluttajatutkimuskeskus, kuluttajavirasto ja elintarvikevirasto aloittivat toimintansa Kauppa- ja teollisuusministeriön alaisuudessa. Kotitalous- ja kuluttaja-asiain tutkimuskeskuksen henkilöstö siirtyi perustettavaan Kuluttajatutkimuskeskukseen, ja tutkimuskeskuksen tehtäviksi tulivat lain mukaan kulutukseen, kulutuksen vaikutuksiin, kulutushyödykkeiden hintaan ja laatuun sekä kuluttajan asemaan liittyvä tutkimus- ja selvitystoiminta sekä alan tietopalvelun hoitaminen. Tutkimuskeskus päätti lopettamisensa yhteydessä lahjoittaa jäljelle jääneet varat sen jälkeen, kun henkilöstön eläkeasiat olisi hoidettu. Organisaatio uudistui jälleen 2001, jolloin syntyi uusi Kuluttajavirasto kuluttaja-asiamiehen toimistoinen.

Osuuskunta Sigillum/Heli Teittinen

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.